Memo

Onderwerp
Samenvatting Uitkomsten Energiedialogen
Inhaalslag Energietransitie gemeente Boxtel

Datum
9 september 2026

Aan
Gemeente Boxtel
[redacted]
Beleidsadviseur duurzaamheid senior

Project
Inhaalslag Energietransitie gemeente Boxtel

Auteur
Arcadis
[redacted]

Gecontroleerd
[redacted]

Aanleiding en positie in het project

De gemeente Boxtel werkt met het project Inhaalslag Energietransitie aan de vertaling van de RES-energieopgave voor 2030 en daarna naar realistische en uitvoerbare mogelijkheden voor duurzame energieopwekking. De aanpak bestaat uit drie opeenvolgende stappen en is schematisch weergegeven in onderstaande figuur.

Volgend op de uitgevoerde onderzoeken vormen de energiedialogen de tweede stap en het scharnierpunt tussen analyse en uitvoering. In vier werkateliers is gesproken met ondernemers, bewoners, gemeentelijke medewerkers en maatschappelijke organisaties. Centraal stond niet alleen welke bronnen mogelijk zijn, maar vooral onder welke voorwaarden duurzame opwek en een toekomstbestendig energiesysteem met opwek vanuit zon en wind in Boxtel haalbaar en acceptabel kunnen zijn. De uitkomsten zijn directe input voor stap 3.

Uitkomsten Energiedialogen
Gemeente Boxtel
9 september 2026

Uitkomsten van de vier Energiedialogen in hoofdlijnen

Uit de vier gesprekken komt een consistent beeld naar voren. De belangrijkste inzichten zijn:

- **Een helder en eerlijk verhaal is de basis voor draagvlak.** Inwoners en ondernemers moeten in begrijpelijke taal worden meegenomen in de noodzaak, doelen, planning, keuzes en consequenties. Met vroegtijdige communicatie, herkenbare voorbeelden en concreet handelingsperspectief wordt voorkomen dat mensen pas laat worden betrokken, wanneer de plannen al vergevorderd zijn.
- **De gemeente zou eerder richting moeten geven en actief faciliteren.** Van de gemeente worden duidelijke kaders, regie op locatiekeuzes, ondersteuning van initiatieven en verbinding tussen bewoners, bedrijven, netbeheerder, regio en provincie verwacht. Tegelijkertijd vraagt uitvoering om gedeeld eigenaarschap bij de betrokken partijen.
- **De opgave verschuift van alleen opwekken naar een integraal energiesysteem.** Netcongestie wordt breed als een centrale belemmering gezien. Nieuwe opwek moet daarom worden verbonden met energiebesparing, opslag, flexibiliteit, vraagsturing, energiehubs en meer lokaal gebruik op het moment van productie.
- **Zon-op-dak en grootverbruikers bieden zichtbare kansen.** Grote bedrijfsdaken, maatschappelijk vastgoed, parkeerterreinen en particuliere woningen worden vaak genoemd. Vooral bij natuurlijke momenten als nieuw- en verbouw, de bestaande bedrijventerreinen en de grote energiegebruikers, liggen kansen om opwek, besparing en opslag gezamenlijk te organiseren; dit vraagt om afstemming.
- **Windenergie blijft onderdeel van een robuuste mix**. Deelnemers zien wind als aanvulling op zonne-energie, in het bijzonder buiten de zonnige perioden en richting de opgave na 2030. Regionale samenwerking, clustering, lokaal eigenaarschap en zorgvuldige lokale inpassing in samenspraak met grondeigenaren, zijn daarbij belangrijke voorwaarden.
- **Lokaal eigenaarschap en een realistische businesscase zijn essentieel.** Financiële participatie, maatschappelijke opbrengsten en lokaal meeprofiteren kunnen de acceptatie vergroten. Voor bedrijven zijn daarnaast investeringszekerheid, bedrijfscontinuïteit, verzekerbaarheid, netcapaciteit en terugverdientijd bepalend.
- **Ruimtelijke en maatschappelijke waarden moeten integraal worden afgewogen**. Natuur, landschap, ecologie, landbouw, erfgoed, economie en leefbaarheid kunnen niet los van de energieopgave worden beoordeeld. Deelnemers vragen om locatiegerichte keuzes waarin deze belangen zichtbaar en transparant worden gewogen.
- **Van dialoog naar uitvoering vraagt concrete samenwerking**. De gesprekken moeten een vervolg krijgen in pilots, kennisdeling, actieve benadering van bedrijven en grootverbruikers, ondersteuning van lokale initiatieven en afspraken met buurgemeenten, provincie en netbeheerder.

Kernboodschap

Het realiseren van het RES-doel voor 2030 vraagt om meer dan extra duurzame opwek alleen. De vier energiedialogen hebben laten zien dat een succesvolle realisatie afhankelijk is van vroegtijdige betrokkenheid van de bewoners over het waarom en het hóe én om een integrale aanpak waarin energiebesparing, opwek, opslag, netcongestie, lokaal eigenaarschap, draagvlak en ruimtelijke kwaliteit gezamenlijk worden beschouwd.
De gemeente wordt daarbij een actieve en richtinggevende rol toegedicht om de energieopgave tot 2030 en daarna, uitvoerbaar en maatschappelijk gedragen te maken.